

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

ไตรมาสที่ 1/2564

รายงานแนวโน้มธุรกิจ

BUSINESS OUTLOOK REPORT

เกี่ยวกับรายงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทย (สปท.) ตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายการเงินที่เหมาะสมต่อระบบเศรษฐกิจ จึงริเริ่มโครงการแลกเปลี่ยนข้อมูลเศรษฐกิจและธุรกิจระหว่าง สปท. กับภาคธุรกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ (Business Liaison Program) ตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา โดยมีคณะผู้แทนจากทั้งสำนักงานใหญ่ และ 3 สำนักงานภาค ได้แก่ สำนักงานภาคเหนือ สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และสำนักงานภาคใต้ ทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์หรือลงพื้นที่เพื่อพบปะและพูดคุยกับผู้ประกอบธุรกิจในสาขาต่าง ๆ รวมถึงสมาคม องค์กร และหน่วยงานของรัฐกว่า 800 แห่งต่อปี เพื่อแลกเปลี่ยนมุมมองและสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับสถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันและแนวโน้มในระยะต่อไป ทั้งในระดับภาพรวมและระดับธุรกิจ

ธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการมีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ทั่วประเทศ ข้อมูลที่ได้จึงสะท้อนกิจกรรมในภาคเศรษฐกิจจริงมากที่สุด โดย สปท. จะประมวลข้อมูลที่ได้รับจากผู้ประกอบการร่วมกับข้อมูลเชิงปริมาณจากเครื่องชี้อื่น ๆ เพื่อวิเคราะห์ภาวะและแนวโน้มเศรษฐกิจให้มีความลุ่มลึกและรอบด้านมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจนโยบายการเงินของคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) และนโยบายด้านอื่น ๆ ของ สปท.

ภายใต้โครงการนี้ สปท. ได้จัดทำ "รายงานแนวโน้มธุรกิจ" ของประเทศและภูมิภาคเป็นรายไตรมาส เพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนผ่านเว็บไซต์ของ สปท. เป็นประจำในทุกสิ้นเดือนแรกของไตรมาสถัดไป ซึ่ง สปท. หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงภาวะและแนวโน้มธุรกิจในภาพรวม ทั้งยังช่วยเป็นเสียงสะท้อนความคิดเห็นและมุมมองของภาคเอกชนต่อการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคให้แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ด้วย

ติดต่อเรา:

เศรษฐกิจภาคกลาง

กึ่งกาญจน์ เกษศิริ 0-2283-6190

ชุตিকা เกียรติเรืองไกร 0-2283-7136

เศรษฐกิจภาคเหนือ

ดวงทิพย์ ศิริกาญจนารักษ์ 0-5393-1091

เบญจมาภรณ์ อมรเลิศพานิช 0-5393-1148

เศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ศราวัลย์ อังกลมเกลียว 0-4391-3530

เจษฎาภรณ์ ดาอุปชิต 0-4391-3523

เศรษฐกิจภาคใต้

ศิริพร ศิริปัญญาวัฒน์ 0-7443-4890

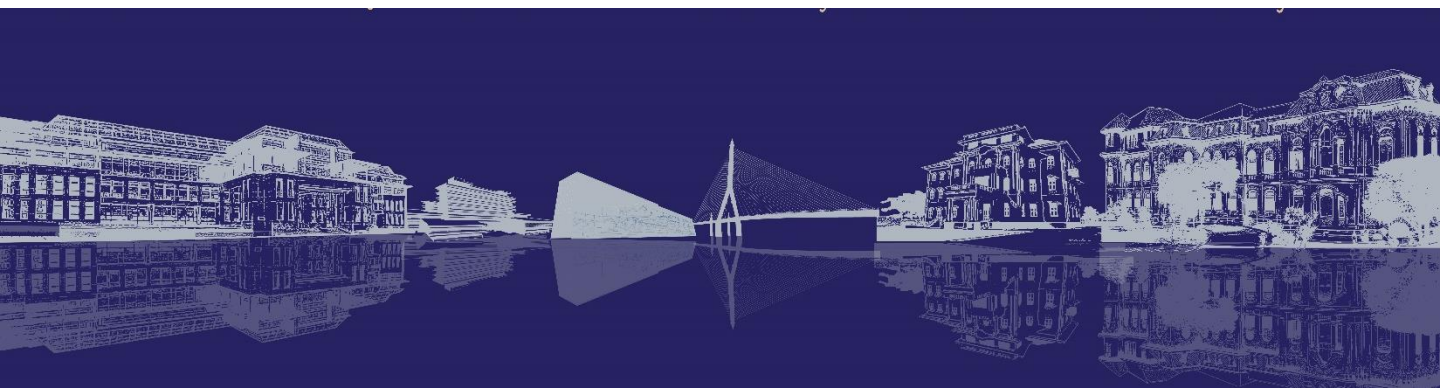
กฤษณี พิสิษฐศุกุล 0-7443-4895

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

สารบัญ

สรุปภาพรวมประเทศ	1
สรุปภาพรวมภูมิภาค	2
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคเหนือ	3
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง	7
ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคใต้	9
ประเด็นพิเศษ: สถานการณ์การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์	11
ภาคผนวก	12

(ผลสำรวจจากผู้ประกอบการทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. – 31 มี.ค. 2564
ซึ่งเป็นช่วงก่อนการระบาดระลอกใหม่ในเดือนเมษายน 2564)

ภาคธุรกิจมองว่า เศรษฐกิจไทยหดตัวในทุกธุรกิจ และมีทิศทางปรับแย่ลงจากไตรมาสก่อน โดยเฉพาะในภาคการท่องเที่ยว ขณะที่ภาคการผลิตยังคงทยอยฟื้นตัวได้บ้าง นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจที่ยังมีความไม่แน่นอนสูงส่งผลให้ผู้ประกอบการ 63% ไม่จ้างงานเพิ่ม

Balance of opinion

รายได้ภาคการค้า*

-16%

หดตัว จากกำลังซื้อที่อ่อนแอ และผู้บริโภคระมัดระวังการใช้จ่ายสินค้าไม่จำเป็นมากขึ้น ขณะที่สินค้าจำเป็นยังได้รับผลดีจากมาตรการภาครัฐ

รายได้ภาคการผลิต*

-7%

หดตัวเล็กน้อยจากผลของ COVID-19 กระทบความต้องการในบางสินค้า ขณะที่สินค้าส่งออกฟื้นตัวได้ แต่ยังคงถูกกดดันจากปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์

รายได้ภาคอสังหาริมทรัพย์ และก่อสร้าง*

-19%

หดตัว ตามความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่ลดลง และกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ ประกอบกับสถาบันการเงินเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ

รายได้ภาคบริการ*

-88%

หดตัวต่อเนื่อง โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวจากผลของ COVID-19 ระลอกสอง และมาตรการควบคุมโรคในบางพื้นที่ ส่งผลให้กิจกรรมช่วงเทศกาลหายไป แม้หลังการผ่อนคลายมาตรการจะทยอยปรับดีขึ้นบ้าง

* Balance of opinion : ตัวเลขแสดงสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้เพิ่มขึ้นลบด้วยสัดส่วนของผู้ที่ตอบว่ารายได้ลดลง เทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

สัดส่วนของผู้ตอบ

ความเชื่อมั่นทางเศรษฐกิจ

36%

คาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวในอีก 12 เดือนข้างหน้า จากสัญญาณที่ดีของวัคซีน

ต้นทุนในการทำธุรกิจ

45%

ระบุว่าต้นทุนเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจผลิตเพื่อส่งออก จากปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และค่าขนส่งที่สูงขึ้น

ข้อจำกัดในการทำธุรกิจ

45%

ระบุว่าอุปสงค์ของตลาดในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำ เป็นอุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ

ข้อจำกัดด้านแรงงาน

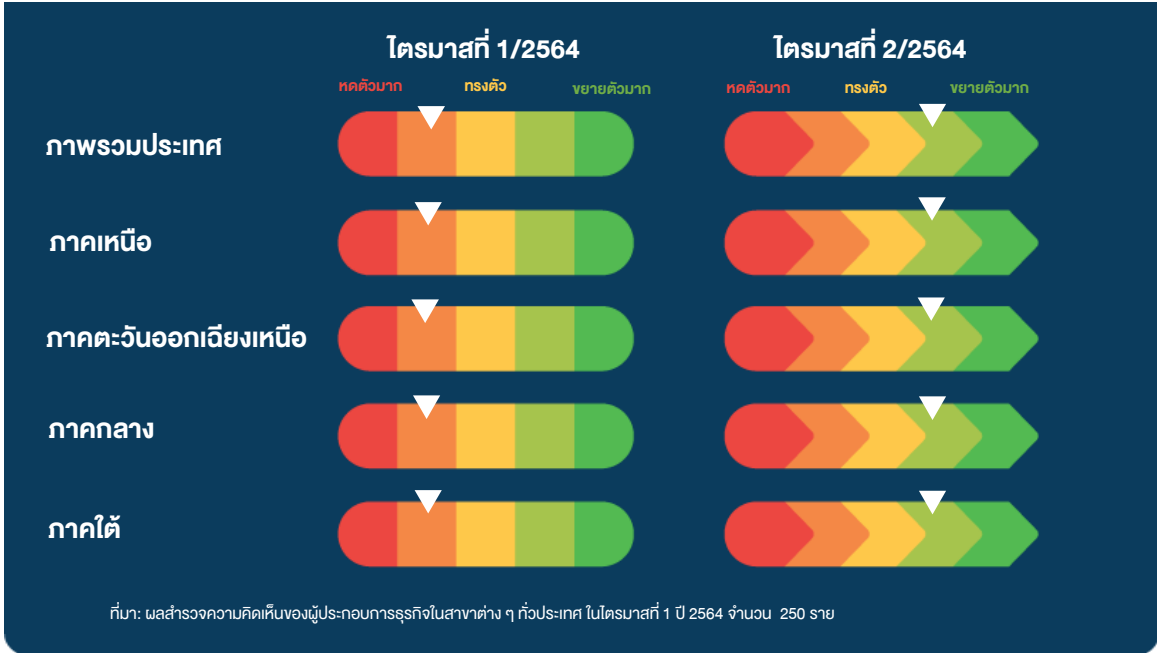
63%

ระบุว่าไม่จ้างงานเพิ่ม ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการปลดพนักงาน แต่ปรับรูปแบบการทำงาน และใช้นโยบายอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิ ลาไม่รับค่าจ้าง สลับวันมาทำงาน

หมายเหตุ : เวดสีอ่อนแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 4 ปี 2563 เวดสีเข้มและตัวเลขแสดงข้อมูล ณ ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

ภาพรวมธุรกิจและแนวโน้มจากมุมมองของผู้ประกอบการ

เรื่องเด่นในแต่ละภูมิภาคไตรมาสที่ 1 ปี 2564

ภาคเหนือ

ธุรกิจโดยรวมยังคงหดตัวจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง และปัญหาหมอกควันในภาคเหนือ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น และการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวหลักของภาค

ภาคกลาง

ธุรกิจโดยรวมหดตัวจากการระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง และมาตรการควบคุมโรคในช่วงต้นไตรมาส ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงักชั่วคราว โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวจากความเชื่อมั่นที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตทยอยฟื้นตัวได้จากอุปสงค์ต่างประเทศเป็นสำคัญ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ธุรกิจโดยรวมหดตัวจากการระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง แต่สามารถปรับตัวได้ดีขึ้นกว่าการระบาดครั้งก่อน และเห็นสัญญาณความเชื่อมั่นที่เริ่มกลับมาในช่วงปลายไตรมาส ตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ดำเนินการได้มากขึ้น

ภาคใต้

การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ส่งผลต่อการฟื้นตัวของภาคธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยว อย่างไรก็ตาม กิจกรรมทางเศรษฐกิจทยอยกลับมาดีขึ้นตั้งแต่กลางไตรมาส โดยเฉพาะธุรกิจน้ำมันและถุงมือยังมีการขยายกำลังการผลิตและเพิ่มชั่วโมงการทำงาน

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคเหนือในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบรุนแรงกว่าธุรกิจอื่น ๆ ด้านธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างหดตัวต่อเนื่อง จากการชะลอการตัดสินใจและเลื่อนการโอนกรรมสิทธิ์ เนื่องจากกำลังซื้อที่อ่อนแอและสถาบันการเงินยังระมัดระวังการให้สินเชื่อ ส่วนธุรกิจการผลิตหดตัวตามการผลิตน้ำตาลและเครื่องดื่มเป็นหลัก สำหรับธุรกิจการค้าหดตัวน้อยลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อน จากมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐที่ยังคงช่วยพยุงยอดขาย

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองในช่วงต้นปี ส่งผลให้โรงแรมถูกยกเลิกการจองห้องพักเกือบทั้งหมด เช่นเดียวกับการจัดประชุมสัมมนาที่ถูกยกเลิกหรือเลื่อนออกไป จากมาตรการควบคุมการแพร่ระบาด ด้านธุรกิจสปาและรถเช่ายังคงได้รับผลกระทบต่อเนื่องจากปีก่อน ธุรกิจร้านอาหารและสถานบันเทิงในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก ยอดขายลดลงตามจำนวนนักท่องเที่ยวและกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ ตลอดจนความกังวลต่อการนั่งรับประทานอาหารในร้าน ทั้งนี้สถานการณ์ที่เริ่มคลี่คลายในช่วงปลายไตรมาสส่งผลให้อัตราการเข้าพักปรับตัวขึ้นบ้าง โดยเฉพาะในช่วงวันหยุดยาว รวมทั้งภาครัฐและเอกชนทยอยกลับมาจัดงานประชุมสัมมนาและงานอีเวนต์ขนาดเล็กถึงกลางมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การท่องเที่ยวโดยรวมโดยเฉพาะภาคเหนือตอนบนฟื้นตัวได้ช้ากว่าช่วงที่มีการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ในปีก่อนจากปัญหาหมอกควัน

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน แต่ปรับตัวขึ้นจากไตรมาสก่อน ซึ่งมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐยังคงเป็นปัจจัยสำคัญในการพยุงยอดขายของธุรกิจ ขณะที่กำลังซื้อโดยรวมยังอ่อนแอ โดยยอดขายสินค้าจำเป็นในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้นทั้งในกลุ่มร้านค้าท้องถิ่นและร้านค้าปลีก

สมัยใหม่ ขณะที่ยอดขายกลุ่มโรงแรม ร้านอาหาร และจัดเลี้ยง (HORECA) ยังคงหดตัว โดยเฉพาะในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก สำหรับธุรกิจจำหน่ายรถยนต์และจักรยานยนต์ ยอดขายหดตัวตามกำลังซื้อ และสถาบันการเงินยังระมัดระวังการให้สินเชื่อ สะท้อนจากอัตราการปฏิเสธสินเชื่อที่สูงขึ้น ยกเว้นยอดขายรถยนต์และจักรยานยนต์ระดับบนยังเติบโตได้ เช่นเดียวกับรถกระบะจากกลุ่มเกษตรกรเพื่อนำไปใช้ขนส่งพืชผลต่าง ๆ

การค้าชายแดนภาคเหนือได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบทางการเมืองในเมียนมา โดยมูลค่าการส่งออกผ่านด่านชายแดนภาคเหนือไปเมียนมาเดือนกุมภาพันธ์ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยมีสาเหตุจากคู่ค้าชาวเมียนมามีความกังวลเรื่องความปลอดภัยของสินค้าและไม่สามารถทำธุรกรรมการเงินผ่านธนาคารได้ เนื่องจากปัญหาความไม่สงบทางการเมือง นอกจากนี้ ตั้งแต่ 1 มีนาคม 64 ธนาคารกลางเมียนมาได้จำกัดการถอนเงินจากบัญชีบุคคลธรรมดาไม่เกิน 2 ล้านจัตต่อสัปดาห์ (ประมาณ 4 หมื่นบาท) และบัญชีนิติบุคคลไม่เกิน 20 ล้านจัตต่อสัปดาห์ (ประมาณ 4 แสนบาท) ทำให้คู่ค้าชาวเมียนมาชะลอการสั่งซื้อสินค้าจากไทย

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามการผลิตน้ำตาลเป็นหลัก เนื่องจากวัตถุดิบได้รับความเสียหายจากภัยแล้งในช่วงเพาะปลูกปีก่อน นอกจากนี้ การผลิตเครื่องประดับเพื่อส่งออกยังไม่ฟื้นตัว แม้ธุรกิจบางรายจะได้ผลดีจากการย้ายคำสั่งซื้อชั่วคราวมาจากคู่แข่งต่างประเทศที่ปิดโรงงาน เช่นเดียวกับการผลิตสินค้าที่พึ่งพาภาคการท่องเที่ยวยังคงหดตัว อาทิ ผลิตภัณฑ์เซรามิกที่ใช้ในโรงแรม และเครื่องดื่ม ขณะที่การผลิตสินค้าบางกลุ่ม โดยเฉพาะสินค้าเกษตรแปรรูปกลุ่มอาหารกระป๋องและแช่แข็งขนาดเล็กสำหรับบริโภคในครัวเรือน มีทิศทางปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง ตามคำสั่งซื้อทั้งในและต่างประเทศ แม้ว่าปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ยังเป็นแรงกดดันต่อการส่งออกสินค้ากลุ่มนี้ แต่ยังคงอยู่ในระดับที่สามารถบริหารจัดการได้ ด้านการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ และเลนส์ปรับตัวขึ้นตามความต้องการจากต่างประเทศ

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ รวมถึงสภาพทางการเงินยังระมัดระวังการให้สินเชื่อ ส่งผลให้ยอดขายคอนโดมิเนียม และบ้านแนวราบยังอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงปกติ ผู้ประกอบการชะลอการเปิดโครงการใหม่ เน้นระบายอุปทานคงค้าง ทั้งนี้ ผู้ประกอบการบางรายมีการพัฒนาโครงการแนวราบโดยเฉพาะบ้านเดี่ยวราคาไม่เกิน 3 ล้านบาท เพื่อรองรับมาตรการลดค่าโอนและจดจำนองของภาครัฐ และบางรายพัฒนาโครงการในรูปแบบโฮมออฟฟิศ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของไลฟ์สไตล์ใหม่ ๆ ของผู้บริโภค

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนหดตัวต่อเนื่อง โดยธุรกิจส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเพื่อรักษาสภาพคล่อง มีเพียงธุรกิจขนาดใหญ่ในภาคการค้าและการผลิตที่ยังลงทุนตามแผนเดิม อาทิ ร้านค้าท้องถิ่นมีการลงทุนเพิ่มสาขาเพื่อขยายฐานลูกค้า ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ระดับบนลงทุนสร้างศูนย์จำหน่ายรถยนต์มือสอง และเพิ่มแผนกให้บริการแบบครบวงจร โรงแรมบางแห่งลงทุนเพื่อปรับตัวหันไปเน้นบริการคาเฟ่ สำหรับธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และแปรรูปอาหารบางรายมีการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมถึงรองรับเทคโนโลยีและผลิตภัณฑ์ใหม่

การจ้างงาน

การจ้างงานหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ธุรกิจโรงแรมยังมีนโยบายให้ลาโดยไม่รับค่าจ้าง และปรับรูปแบบการจ้างงานจากพนักงานประจำมาเป็นพนักงานชั่วคราว ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และแปรรูปสินค้าเกษตรแม้จะมีคำสั่งซื้อกลับมาแต่จะจ้างงานเพิ่มเฉพาะกรณีจำเป็นและเป็นการจ้างงานระยะสั้น เช่น 1 เดือน หรือ 3 เดือน ธุรกิจส่วนใหญ่เน้นเพิ่มประสิทธิภาพแรงงานด้วยการให้พนักงานทำงานได้หลากหลายด้าน รวมถึงปรับปรุงกระบวนการผลิตและการทำงานให้มีประสิทธิภาพ สำหรับธุรกิจบางประเภท อาทิ ธุรกิจตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะด้านซอฟต์แวร์ และระบบไฟฟ้าในเครื่องยนต์

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกมีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากค่าขนส่งค่าวัตถุดิบ และค่าบรรจุภัณฑ์ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากสถานการณ์การขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ขณะที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาได้ เนื่องจากกำลังซื้อลดลง และการแข่งขันสูง ธุรกิจบางรายเริ่มปรับลดราคา อาทิ ธุรกิจบ้านแนวราบเพื่อระบายสต็อก และธุรกิจโรงแรมเพื่อกระตุ้นยอดขาย

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 คาดว่ายังอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ ก่อนเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 โดยการฟื้นตัวในแต่ละธุรกิจมีความแตกต่างกันและไม่ทั่วถึง ธุรกิจบริการและท่องเที่ยวคาดว่าจะปรับตัวขึ้นบ้าง จากวันหยุดยาวและมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาครัฐ รวมถึงการจัดกิจกรรมและงานสัมมนาของภาครัฐและเอกชน ธุรกิจการค้าคาดว่าจะขยายตัวเล็กน้อยจากการขยายระยะเวลามาตรการของภาครัฐ ธุรกิจแปรรูปสินค้าเกษตรคาดว่าจะขยายตัวดีต่อเนื่อง ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ฟื้นตัวตามอุปสงค์ต่างประเทศและการกลับมาผลิตของห่วงโซ่อุปทานในตลาดโลก สำหรับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์คาดว่าจะทรงตัวจากกำลังซื้อที่อ่อนแอและการระมัดระวังการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังมีความกังวลเรื่องการกลับมาแพร่ระบาดของ COVID-19 ปัญหาหมอกควัน และการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีการเร่งปรับตัวในหลายด้าน เช่น ปรับปรุงกระบวนการผลิต นำเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพมาช่วยในการบริหารงาน วิจัยพัฒนาเพื่อผลิตสินค้าที่มีนวัตกรรม ลดการพึ่งพาสินค้าประเภทเดียวหรือตลาดเดียว เพิ่มช่องทางการขายและทำการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตลาด (Data analytics) และสร้างพันธมิตรทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการในประเทศ เป็นต้น

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะธุรกิจในภาคตะวันออกเฉียงเหนือในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อนในทุกภาคธุรกิจ จากผลของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองเป็นสำคัญ ทำให้ภาคบริการ โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมได้รับผลกระทบหนักหน่วง เช่นเดียวกับการฟื้นตัวของภาคการค้าที่สะดุดลง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจในค้าและร้านอาหารหลายรายปรับตัวได้ดีขึ้นกว่าการระบาดระลอกแรก ขณะที่ภาคการผลิตส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการได้ปกติ แม้มีต้นทุนเพิ่มบ้างด้านวัตถุดิบ การขนส่ง และการเก็บสต็อกสินค้า สำหรับภาคอสังหาริมทรัพย์ ได้รับผลกระทบจากความเชื่อมั่นและกำลังซื้อที่ยังอ่อนแอ รวมถึงสถาบันการเงินเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน และหดตัวเล็กน้อยจากไตรมาสก่อน จากผลกระทบของการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ทั้งนี้ ธุรกิจมีการปรับตัวได้ดีขึ้นทั้งแผนธุรกิจ การเตรียมสภาพคล่อง การบริหารแรงงาน และช่องทางการขายออนไลน์/เดลิเวอรี่ โดยธุรกิจจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคหดตัวเล็กน้อย ร้านค้าขนาดเล็ก ร้านธงฟ้า และร้านค้าส่ง ได้รับผลดีจากมาตรการภาครัฐ ซึ่งช่วยพยุงกำลังซื้อได้บางส่วน ได้แก่ โครงการเพิ่มเงินในบัตรสวัสดิการแห่งรัฐคนละ 500 บาท โครงการคนละครึ่ง เฟส 2 และโครงการเราชนะ ขณะที่ห้างสรรพสินค้าและร้านค้าขนาดใหญ่ ยอดขายหดตัวทั้งในหมวดสินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องใช้ไฟฟ้าและสินค้าฟุ่มเฟือยเป็นสำคัญ ด้านยานยนต์ ยอดขายโดยรวมหดตัวตามกำลังซื้อที่ยังเปราะบาง และสถาบันการเงินเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ส่งผลให้ยอดขายรถยนต์นั่งส่วนบุคคลหดตัว กอปรกับยอดขายรถยนต์เชิงพาณิชย์และรถจักรยานยนต์หดตัวหลังจากเร่งตัวไปมากในไตรมาสก่อนหน้า จากความต้องการซื้อของแรงงานกลับถิ่นเพื่อประกอบอาชีพทางการเกษตร ส่วนยอดขายอุปกรณ์ก่อสร้างโดยรวมทรงตัว จากการขายในประเทศเป็นสำคัญ ขณะที่การส่งออกไป สปป. ลาว และการค้าบริเวณชายแดนมียอดขายลดลงต่อเนื่องจากมาตรการเดินทางข้ามประเทศเข้มงวด

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามคำสั่งซื้อที่ลดลงในเกือบทุกหมวด แต่หดตัวน้อยลงจากไตรมาสก่อน โดยกลุ่มผลิตเพื่อขายในประเทศยังหดตัวต่อเนื่อง จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองที่เข้ามาซ้ำเติม โดยเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือย และสินค้าเกี่ยวกับร้านอาหาร อาทิ ธุรกิจผลิตเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย ธุรกิจผลิตผลิตภัณฑ์แปรรูปไก่และเครื่องดื่มที่ได้รับผลกระทบจากการปิดโรงเรียน และปิดตลาดในบางพื้นที่ รวมถึงผู้บริโภคปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหันมารับประทานอาหารที่บ้านมากขึ้น ขณะที่บางธุรกิจยังดำเนินการได้ปกติ แต่การฟื้นตัวยังไม่ชัดเจนนัก อาทิ ธุรกิจผลิตเสื้อผ้าชุดกีฬาที่ได้รับคำสั่งซื้อจากสหรัฐอเมริกาเพื่อนำไปขายออนไลน์ ธุรกิจผลิตแป้งมันสำปะหลังที่ได้รับคำสั่งซื้อต่อเนื่อง แต่ถูกกดราคาบ้าง และธุรกิจผลิตเครื่องใช้ในครัวเรือนที่เปลี่ยนมาขายตลาดในประเทศทดแทนการส่งออก อย่างไรก็ตาม กลุ่มที่ผลิตเพื่อส่งออกบางรายเห็นสัญญาณฟื้นตัวชัดเจนตามคำสั่งซื้อที่เริ่มทยอยกลับมา อาทิ ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ตามการผลิตรถยนต์รุ่นใหม่ และธุรกิจผลิตยางพาราแปรรูปจากความต้องการใช้ถุงมือยางทางการแพทย์ที่สูงขึ้นทั้งในและต่างประเทศ

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน และหดตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน โดยธุรกิจโรงแรม บริการรถทัวร์นำเที่ยว รถตู้ให้เช่า และธุรกิจขนส่งผู้โดยสารสาธารณะได้รับผลกระทบหนักหน่วง จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ส่งผลให้อัตราการเข้าพักลดลงมากในหลายพื้นที่ การเดินทางด้วยรถบริการขนส่งสาธารณะและรถเช่าลดลง รวมถึงการจัดกิจกรรมของภาครัฐและเอกชนหยุดชะงัก ขณะที่ธุรกิจร้านอาหารรายได้ลดลงเล็กน้อยจากมาตรการจำกัดเวลาเปิด-ปิดร้านอาหาร อย่างไรก็ตาม เริ่มเห็นสัญญาณการฟื้นตัวของธุรกิจโรงแรม และร้านอาหารในช่วงปลายไตรมาสตามการผ่อนคลายมาตรการควบคุมโรค และความมั่นใจในการเดินทางและการจัดกิจกรรมที่เริ่มกลับมา ส่วนธุรกิจขนส่งสินค้าได้รับผลกระทบบ้างในช่วงแรกของการแพร่ระบาดระลอกสอง จากความเข้มงวดในการเดินทางเข้าออกพื้นที่โซนสีแดงที่เป็นแหล่งผลิตสินค้าสำคัญ แต่สามารถกลับมา

ดำเนินการได้ตามปกติตั้งแต่ช่วงปลายเดือนมกราคม สำหรับ ธุรกิจขนส่งสินค้าข้ามชายแดน โดยรวมยังดำเนินการได้ตามปกติทั้งการค้าไทย-สปป. ลาว และการค้าไทย-กัมพูชา ยกเว้นบางพื้นที่ อาทิ ด่านบึงกาฬ และด่านช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี มีปัญหาการนำเข้าสินค้า เนื่องจาก สปป. ลาว มีมาตรการเข้มงวดเรื่องพนักงานขับรถต้องแสดงผลตรวจ COVID-19 ทำให้มีต้นทุนและใช้เวลายาวขึ้น

ภาคสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน และหดตัวใกล้เคียงไตรมาสก่อน จากผลกระทบของภาวะเศรษฐกิจ และการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่น กำลังซื้อที่ยังเปราะบาง และความเข้มงวดของสถาบันการเงินในการปล่อยสินเชื่อ โดยเฉพาะธุรกิจบ้านแนวราบและคอนโดมิเนียมในราคา ระดับล่าง รวมถึงธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง แม้ว่าการเยี่ยมชมโครงการอยู่ในระดับปกติ แต่ลูกค้ากลุ่มข้าราชการและเจ้าของธุรกิจก็ยังมีความต้องการซื้อบ้านยังไม่เร่งซื้อ เพราะกังวลสภาพคล่องและรายได้ในอนาคต อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ปรับระดับประคองตัวได้ โดยยังคงมีการจัดโปรโมชั่นที่มากกว่าปกติเพื่อเร่งการตัดสินใจซื้อของลูกค้าที่ยังมีกำลังซื้อ และลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องด้วยการทยอยก่อสร้างเฟสเล็ก ๆ เพื่อไม่ให้เกิดภาวะล้มตลาด รวมทั้งมีปัจจัยสนับสนุนจากมาตรการภาครัฐ ได้แก่ การลดค่าโอนและจดจำนอง และสถาบันการเงินของรัฐเป็นผู้นำในการปล่อยสินเชื่อ ทำให้ความเชื่อมั่นปรับตัวขึ้นในช่วงปลายไตรมาส ขณะที่ธุรกิจพื้นที่ให้เช่าร้านค้ารายย่อยได้รับผลกระทบมาก เนื่องจากผู้เช่าบางส่วนปรับเปลี่ยนไปทำธุรกิจออนไลน์ สำหรับธุรกิจการก่อสร้างหดตัว ตามปริมาณงานก่อสร้างภาคเอกชนด้านที่อยู่อาศัย โรงงาน โรงแรมและบริการที่หดตัว ส่วนปริมาณงานก่อสร้างโครงการของภาครัฐยังมีออกมาต่อเนื่องใกล้เคียงปีก่อนและได้มีการเร่งก่อนนี้ผูกพันไว้แล้ว แม้ว่าการเบิกจ่ายงบลงทุนยังต่ำกว่าเป้าหมาย โดยเฉพาะในจังหวัดเล็ก จากความล่าช้าซึ่งเกิดจากหน่วยงานภาครัฐในบางพื้นที่ที่มีคณะกรรมการกำหนดราคาหรือกรรมการตรวจรับไม่เพียงพอ และผู้ประกอบการบางรายที่มีปัญหาคุณภาพงาน เนื่องจากเป็นรายใหม่ที่มีประสบการณ์น้อย หรือมีเงินทุนน้อย

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน เป็นผลจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ธุรกิจส่วนใหญ่จึงเลื่อนแผนการลงทุนออกไปก่อน ยกเว้น ธุรกิจการค้า และการผลิตรายใหญ่ที่ไม่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาด

สามารถดำเนินการตามแผนการลงทุนที่วางไว้ได้ อาทิ ธุรกิจการค้าขายสาขาร้านค้าปลีก ครัวเรือนรถยนต์มีการปรับปรุงพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องจักรเพื่อใช้บริหารจัดการสินค้าคงคลัง และธุรกิจการผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ ลงทุนซื้อเครื่องจักรเพื่อเพิ่มสายการผลิตสินค้าให้หลากหลาย และลดการจ้างงานพนักงานชั่วคราวลง

การจ้างงาน

การจ้างงานหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม และธุรกิจรถทัวร์นำเที่ยวที่จ้างงานลดลงเพื่อลดต้นทุนด้านแรงงาน ด้านรายได้รวมของแรงงานลดลงตามค่าตอบแทนการจ่ายและค่าล่วงเวลา จากการปรับรูปแบบการจ้างงานให้สอดคล้องกับการดำเนินงานมากขึ้น อาทิ ธุรกิจโรงแรมบางรายจ้างงานเป็นรายวันหรือสัญญาจ้างชั่วคราว หรือธุรกิจการผลิตมีการหมุนเวียนงานและยกระดับทักษะพนักงาน เพื่อพัฒนาพนักงานให้สามารถทำงานแทนกันได้ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกบางรายจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น โดยได้รับผลดีจากคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น รวมถึงธุรกิจการค้าบางราย มีการรับพนักงานเพิ่ม โดยเข้าร่วมโครงการจ้างเด็กจบใหม่ (Co-Payment)

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจการผลิตและธุรกิจการค้า ประสบปัญหาต้นทุนวัตถุดิบ ราคาสินค้า และค่าเก็บรักษาสต็อกมีราคาสูงขึ้น จากการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์เป็นสำคัญ รวมถึงธุรกิจบริการขนส่งสินค้าข้ามชายแดนไทย-สปป. ลาว มีต้นทุนเพิ่มจากมาตรการสาธารณสุขที่เข้มงวดของ สปป. ลาว ทั้งนี้ ธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับเพิ่มราคาขายได้แม้มีต้นทุนเพิ่มขึ้นจากการแข่งขันที่สูง โดยธุรกิจโรงแรมต้องปรับลดราคาห้องพักในช่วงที่อัตราเข้าพักน้อย และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีการทำโปรโมชั่นมากกว่าปกติ เพื่อให้แข่งขันได้

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 คาดว่าขยายตัวเกือบทุกภาคธุรกิจเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ฐานต่ำจากการใช้มาตรการล็อกดาวน์ อย่างไรก็ตาม ภาคธุรกิจมีปัจจัยเสี่ยงในระยะข้างหน้าที่ต้องติดตามใกล้ชิด จากการกลับมาแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ในเดือนเมษายน กำลังซื้อที่ยังเปราะบาง และมาตรการกระตุ้นการบริโภคทยอยหมดลง รวมถึงต้นทุนวัตถุดิบ และวัสดุก่อสร้างที่มีแนวโน้มสูงขึ้น

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจ ภาคกลาง

ภาวะธุรกิจในภาคกลาง

ภาวะธุรกิจภาคกลางในไตรมาส 1 ปี 2564 ยังหดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองในไทย และการยกระดับมาตรการพื้นที่ควบคุมสูงสุดในเดือนมกราคม โดยภาคการท่องเที่ยวและบริการกลับมาหดตัวรุนแรงตามกิจกรรมและการเดินทางในช่วงปีใหม่ที่ลดลง แต่เริ่มทยอยฟื้นตัวได้ในช่วงปลายไตรมาส ด้านภาคการค้าหดตัวตามกำลังซื้อที่อยู่ในระดับต่ำ แม้มาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐจะช่วยพยุงยอดขายในบางกลุ่มธุรกิจ เช่นเดียวกับภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่ยังหดตัวสอดคล้องกับการลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอตัว ขณะที่ภาคการผลิตฟื้นตัวได้บ้างตามการส่งออกที่ปรับตัวขึ้น ทั้งนี้ กำลังซื้อที่อ่อนแอและความเชื่อมั่นที่อยู่ในระดับต่ำยังคงกดดันการลงทุนและการจ้างงานในภาพรวม

ภาคการผลิตและส่งออก

ธุรกิจการผลิตหดตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน แม้จะปรับตัวขึ้นจากไตรมาสก่อนตามคำสั่งซื้อต่างประเทศที่ทยอยกลับมาเป็นสำคัญ แต่การผลิตเพื่อขายในประเทศได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองผ่านความเชื่อมั่นและกำลังซื้อที่ลดลง อาทิ ธุรกิจอาหารทะเลจากความกังวลความปลอดภัยของสินค้าที่ผลิตในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด ธุรกิจเบเกอรี่ และธุรกิจเครื่องดื่มจากการงดการเดินทาง และกิจกรรมสังสรรค์ในช่วงเทศกาลปีใหม่นวมถึงธุรกิจรถยนต์จากการที่ลูกค้าชะลอการซื้อและเดินทางมาโชว์รูมน้อยลง อย่างไรก็ตาม การผลิตเพื่อส่งออกฟื้นตัวได้ต่อเนื่อง ยกเว้นการส่งออกไปประเทศที่ยังมีการแพร่ระบาดรุนแรง อาทิ ยุโรป อินเดีย เอเชีย ฟิลิปปินส์ โดยสินค้าที่ได้รับอานิสงส์จากคำสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ปีโตรเคมีจากการใช้พลาสติกสำหรับบรรจุภัณฑ์ อิเล็กทรอนิกส์จากความต้องการอุปกรณ์สำหรับ Work from home (WFH) อาหารทะเลแปรรูปที่ได้รับคำสั่งซื้อจากประเทศที่มีการแพร่ระบาดรุนแรงเพิ่มขึ้น รวมถึงเนื้อสัตว์แปรรูปที่ได้รับผลดีจากปัญหาโรคระบาดในสุกรที่ยังคงระบาดในจีนและเวียดนาม ทั้งนี้ ธุรกิจในการผลิตเพื่อส่งออกส่วนใหญ่ยังคงเผชิญกับปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ และค่าขนส่งที่สูงขึ้นทั้งทางอากาศและเรือ ซึ่งจะเป็นอุปสรรคต่อการฟื้นตัวในระยะข้างหน้า

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ รวมถึงความเข้มงวดของการพิจารณาสินเชื่อของสถาบันการเงินทั้งต่อผู้ซื้อที่อยู่อาศัยและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะคอนโดมิเนียมที่มีสต็อกคงค้างจำนวนมาก ขณะที่ตลาดยังมีความต้องการที่อยู่อาศัยแนวราบในทุกระดับราคา ส่วนหนึ่งจากการ WFH อย่างไรก็ดีตาม บ้านแนวราบในระดับราคาต่ำถึงกลางยังคงเผชิญข้อจำกัดจากความเข้มงวดในการพิจารณาสินเชื่อค่อนข้างมาก สะท้อนจากอัตราการปฏิเสธสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นสำหรับธุรกิจพื้นที่ให้เช่า รายได้หดตัวตามการลดค่าเช่าให้กลุ่มร้านค้าที่ยอดขายยังไม่ฟื้นตัว และการลดขนาดของอาคารสำนักงานบางส่วน เช่นเดียวกับธุรกิจก่อสร้างที่รายได้ยังคงหดตัวจากงานภาคเอกชนที่ชะลอออกไปเกือบทั้งหมด แม้งานภาครัฐจะขยายตัวได้ แต่มีแนวโน้มเผชิญการแข่งขันประมูลงานที่รุนแรงขึ้น ทำให้ SMEs บางส่วนต้องปิดกิจการลง

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจท่องเที่ยวหดตัวมากเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน โดยได้รับผลกระทบทั้งจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองตั้งแต่ช่วงปลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้กิจกรรมที่เริ่มทยอยฟื้นตัวกลับมาปรับลดลงอีกครั้ง อาทิ ธุรกิจโรงแรมที่อัตราการจองห้องพักโดยเฉลี่ยลดลงเหลือเพียงร้อยละ 10-20 โดยเฉพาะโรงแรมและแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาด จากการเดินทางในช่วงเทศกาลปีใหม่ที่ลดลง และนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังไม่กลับมา อย่างไรก็ตาม ธุรกิจโรงแรมเริ่มทยอยฟื้นตัวได้ตั้งแต่ช่วงวันหยุดยาวในเดือนกุมภาพันธ์ แต่การแข่งขันด้านราคารุนแรงขึ้น ทำให้ผลดีส่วนใหญ่กระจุกตัวในโรงแรมระดับราคาสูง ขณะที่โรงแรมระดับราคาต่ำถึงกลางบางส่วนทยอยปิดกิจการชั่วคราวด้านธุรกิจสายการบินยังคงมียอดจองและรายได้อยู่ในระดับต่ำ เช่นเดียวกับธุรกิจร้านอาหารที่หดตัว ตามมาตรการควบคุมโรคที่เข้มงวด แต่เริ่มฟื้นตัวได้หลังมีการผ่อนคลายมาตรการสำหรับธุรกิจขนส่งสินค้าขยายตัวเล็กน้อย ตามการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ที่เพิ่มขึ้นในช่วง WFH

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามกำลังซื้อของผู้บริโภคในภาพรวมที่ยังคงอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่ระมัดระวังการใช้จ่ายและซื้อสินค้าในปริมาณที่ลดลง โดยสินค้าอุปโภคบริโภค และสินค้าจำเป็นหดตัวเล็กน้อย ส่วนหนึ่งเป็นผลจากมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐที่ช่วยพยุงยอดขายของร้านค้ารายย่อยได้บ้าง ขณะที่กลุ่มสินค้าไม่จำเป็น และสินค้าฟุ่มเฟือย เช่น อัญมณี ยังคงหดตัวมาก โดยเฉพาะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เช่นเดียวกับสินค้าคงทนที่ถูกกดดันจากความเชื่อมั่นด้านรายได้ที่ลดลง และความเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อรถยนต์เป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม การค้าออนไลน์ยังได้รับผลบวกจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับธุรกิจส่วนใหญ่ที่ปรับตัวมาขายช่องทางออนไลน์มากขึ้น แต่ยังไม่สามารถชดเชยยอดขายจากช่องทางปกติที่ลดลงได้ เนื่องจากการค้าออนไลน์ยังมีส่วนแบ่งในตลาดค่อนข้างน้อย

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนและเม็ดเงินลงทุนหดตัวเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน โดยผู้ประกอบการยังคงแผนการลงทุนตามที่วางไว้ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการลงทุนเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพ ขณะที่ชะลอการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ออกไป ตามรายได้ธุรกิจที่ลดลงและสถานการณ์ที่มีความไม่แน่นอนสูง อย่างไรก็ตาม ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างน้อยมีแนวโน้มขยายการลงทุนต่อเนื่อง อาทิ ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์และธุรกิจผลิตอาหารลงทุนขยายกำลังการผลิตและปรับปรุงโรงงาน ธุรกิจผลิตยานยนต์ลงทุนเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง ธุรกิจผลิตปิโตรเคมีวางแผนเข้าซื้อกิจการในต่างประเทศ และธุรกิจขนส่งสินค้าลงทุนขยายสาขา รวมถึงสร้างคลังสินค้าเพิ่มขึ้น

ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมสูงขึ้นจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจากมาตรการสาธารณสุข และต้นทุนอื่น ๆ อาทิ ค่าขนส่งที่เพิ่มขึ้นมาก จากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ต้นทุนวัตถุดิบที่ปรับเพิ่มขึ้นตามราคาสินค้าโภคภัณฑ์ในภาคการผลิต และต้นทุนในการทำโปรโมชั่นเพิ่มขึ้นทั้งในภาคการค้าและภาคบริการ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจส่วนใหญ่ปรับตัวลดต้นทุนผ่านการบริหารงาน และควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นมากขึ้น สำหรับความสามารถในการปรับราคา ส่วนใหญ่มองว่าการปรับขึ้นราคาสินค้าตามต้นทุนทำได้ยาก เนื่องจากกำลังซื้อยังอ่อนแอ และการแข่งขันที่สูงขึ้น

ส่งผลให้ธุรกิจต้องปรับตัวด้วยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ทดแทน หรือการออกไปโมชันแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้นในบางธุรกิจ อาทิ อสังหาริมทรัพย์ และโรงแรม เป็นต้น

การจ้างงาน

การจ้างงานหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจบริการและท่องเที่ยว อาทิ โรงแรม สายการบิน ยังคงจ้างงานในระดับต่ำเมื่อเทียบกับช่วงปกติ เนื่องจากปรับลดการจ้างงานไปมากในช่วงก่อนหน้า นอกจากนี้ ยังคงมีการใช้นโยบายอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น สลับวันมาทำงาน ลดตำแหน่งที่ซ้ำซ้อน ปรับลดเงินเดือน เป็นต้น เพื่อรักษาแรงงานบางส่วนไว้ โดยเฉพาะแรงงานทักษะสูงที่หาทดแทนได้ยาก สำหรับธุรกิจร้านอาหารมีการปรับลดพนักงาน Part-time มากขึ้น ขณะที่การจ้างงานในภาคการผลิตค่อนข้างทรงตัว เนื่องจากได้รับผลกระทบไม่มากนักจากการแพร่ระบาดระลอกสอง และเริ่มเห็นคำสั่งซื้อต่างประเทศทยอยกลับมา ธุรกิจการผลิตส่วนใหญ่จึงไม่มีนโยบายเลิกจ้างงาน หรือลดเงินเดือนเพิ่มเติม แต่ยังคงมีแนวโน้มชะลอการจ้างงานใหม่ ส่วนหนึ่งจากแผนการนำระบบ Automation มาใช้มากขึ้นในระยะยาวด้วย สำหรับธุรกิจที่พึ่งพาแรงงานต่างด้าว อาทิ อาหารทะเล ก่อสร้าง ยังไม่พบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่รุนแรงมากนัก ซึ่งการปรับเพิ่มการทำงานล่วงเวลายังสามารถช่วยให้บริหารจัดการได้

แนวโน้มและปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

แนวโน้มภาวะธุรกิจในไตรมาสที่ 2 ปี 2564 คาดว่าขยายตัวเล็กน้อย เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนที่ฐานต่ำจากมาตรการล็อกดาวน์ โดยธุรกิจส่วนใหญ่ประเมินว่าการแพร่ระบาดของ COVID-19 รวมถึงกำลังซื้อที่อ่อนแอจะยังคงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อเศรษฐกิจไทยในระยะข้างหน้า ทำให้การฟื้นตัวของธุรกิจมีแนวโน้มเลื่อนออกไป โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยวและบริการ ขณะที่ภาคการผลิตยังคงเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ส่งผลให้การส่งออกฟื้นตัวได้ช้ากว่าที่ควร แม้คำสั่งซื้อต่างประเทศเริ่มทยอยกลับมาตามสถานการณ์เศรษฐกิจและการค้าโลกที่ปรับดีขึ้น หลังจากรัฐบาลกระจายวัคซีนในหลายประเทศ ทั้งนี้ ยังคงต้องติดตามความเสี่ยงต่อการฟื้นตัวของภาคธุรกิจอย่างใกล้ชิดในไตรมาสหน้า จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกใหม่ที่กลับมาลุกลามอีกครั้งในเดือนเมษายน

ภาวะและแนวโน้มธุรกิจภาคใต้

ภาวะธุรกิจภาคใต้

ภาวะธุรกิจภาคใต้ในไตรมาสที่ 1 ปี 2564 หดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง กระทบต่อธุรกิจท่องเที่ยวและธุรกิจการค้าในทันที แม้สถานการณ์จะเริ่มดีขึ้นช่วงกลางไตรมาส และภาครัฐมีมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพิ่มเติม รวมถึงการมีวันหยุดยาวในเดือนกุมภาพันธ์ จะช่วยพยุงการใช้จ่ายในพื้นที่ได้ระดับหนึ่ง แต่ความต้องการจากต่างประเทศสำหรับสินค้าหลักในภูมิภาคยังคงหดตัว อีกทั้งยังมีปัญหาขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ ทำให้รายได้ของธุรกิจการผลิตโดยรวมหดตัว

ภาคบริการและการท่องเที่ยว

ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยช่วงต้นไตรมาส ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสอง ส่งผลให้การเข้าพักและการจัดงานเลี้ยงถูกยกเลิกกันที่จากความกังวลของประชาชนและมาตรการกักตัวหลังเดินทางมาจากพื้นที่ควบคุมที่มีความเสี่ยงสูง ทั้งนี้ธุรกิจโรงแรมในจังหวัดท่องเที่ยวหลักมีอัตราการเข้าพักต่ำ และธุรกิจบางส่วนเลือกปิดกิจการต่อภายหลังเกิดการแพร่ระบาดระลอกสอง อย่างไรก็ตาม ในช่วงกลางไตรมาส อัตราการเข้าพักกลับมาดีขึ้นจากยอดจองที่ถูกเลื่อนมา การเร่งใช้สิทธิ์โครงการเราเที่ยวด้วยกัน และการมีวันหยุดยาวในเดือนกุมภาพันธ์ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดรองบางแห่ง อาทิ เกาะหลีเป๊ะ มีอัตราการเข้าพักเกือบเต็ม รวมทั้งงานประชุมสัมมนาและจัดเลี้ยงที่ปรับดีขึ้นเช่นกัน นอกจากนี้ ธุรกิจโรงแรมเริ่มมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติกลุ่ม Expats ในพื้นที่ภูเก็ต กระบี่ พังงา และสุราษฎร์ธานี เช่นเดียวกับธุรกิจเรือยอร์ชในภูเก็ตที่เริ่มสร้างรายได้จากโครงการกักตัวบนเรือยอร์ช (Yacht quarantine)

ภาคการผลิตและการส่งออก

ธุรกิจการผลิตหดตัวเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อนจากการผลิตยางพาราแปรรูปเป็นสำคัญ โดยเฉพาะยางแท่งและยางแผ่นตามภาวะอุตสาหกรรมยางล้อในสหรัฐอเมริกาและยุโรปที่ฟื้นตัวช้า รวมถึงภาวะขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ยังเป็นอุปสรรคในการส่งออกทางเรือ ทำให้ผู้ประกอบการบางรายปรับตัวโดยส่งยางพาราแปรรูปบางส่วนผ่านทางเครื่องบิน

ซึ่งค้ำค้ำกว่าการหยุดผลิตหรือเสียค่าปรับ ด้านธุรกิจอาหารทะเลแช่เย็นแช่แข็งยังคงหดตัวต่อเนื่องตามความต้องการของกลุ่มบริการด้านอาหาร (Food service) ที่ลดลงในตลาดจีน ขณะที่ธุรกิจน้ำมันปาล์มดิบทรงตัว ทั้งการผลิตน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภคในประเทศและไบโอดีเซล จากผลผลิตปาล์มที่ออกสู่ตลาดมากขึ้นในช่วงปลายไตรมาสหลังจากขาดแคลนในช่วงก่อนหน้านี้ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจไม้ยางแปรรูปขยายตัวจากไม้ปาร์ติเคิลบอร์ดและไฟเบอร์บอร์ดเป็นหลัก ธุรกิจอาหารทะเลกระป๋องขยายตัวเล็กน้อยจากอาหารกระป๋องเพื่อสัตว์เลี้ยง (Pet food) ส่วนธุรกิจน้ำยางข้นขยายตัวต่อเนื่อง ตามคำสั่งซื้อจากมาเลเซียที่กลับมาเร่งขึ้นหลังจากที่เริ่มควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดในโรงงานผลิตถุงมือยางได้

ธุรกิจถุงมือยางเติบโตต่อเนื่อง จากความต้องการที่มากกว่ากำลังการผลิตทั่วโลก โดยเฉพาะถุงมือยางสังเคราะห์ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงถุงมือยางธรรมชาติ แต่ไม่ก่อให้เกิดการแพ้โปรตีนทำให้ผู้ผลิตถุงมือยางหลายรายขยายกำลังการผลิตถุงมือยางสังเคราะห์ หรือเปลี่ยนไปผลิตถุงมือยางสังเคราะห์มากขึ้น เพื่อรองรับคำสั่งซื้อที่คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นในช่วง 3-5 ปีข้างหน้า

ภาคการค้าและการบริโภค

ธุรกิจการค้าหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน การแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกสองซ้ำเติมกำลังซื้อให้อ่อนแอลง แม้สถานการณ์เริ่มคลี่คลายช่วงกลางไตรมาส แต่ผู้บริโภคยังระมัดระวังการใช้จ่าย ทำให้ยอดขายสินค้าไม่จำเป็นหดตัวสูง อาทิ เสื้อผ้า เครื่องสำอาง รวมถึงยานยนต์ ยกเว้นรถยนต์เชิงพาณิชย์ที่ยังขยายตัวตามการหันมาประกอบอาชีพใหม่แทนอาชีพเดิมที่รายได้ลดลง อาทิ ค้าขาย และบริการส่งพัสดุร่วมกับธุรกิจขนส่ง เป็นต้น ขณะที่ยอดขายสินค้าอุปโภคบริโภคหดตัวเล็กน้อย โดยได้รับอานิสงส์จากมาตรการกระตุ้นการบริโภคของภาครัฐ ได้แก่ โครงการเราชนะ และการเพิ่มวงเงินบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ มาช่วยพยุงยอดขายของร้านค้ารายย่อยในท้องถิ่นและร้านค้าส่ง ด้านธุรกิจค้าวัสดุก่อสร้างในจังหวัดท่องเที่ยวหลักยังคงหดตัวสูงตามการก่อสร้างที่หดตัวขณะที่ในจังหวัดอื่น ๆ ยังขยายตัวได้

ภาคอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หดตัวเล็กน้อยเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อนจากกำลังซื้ออ่อนแอและความเชื่อมั่นของผู้บริโภคลดลง โดยเฉพาะในจังหวัดท่องเที่ยวหลัก กลุ่มลูกค้าที่เป็นพนักงานโรงแรมและผู้ประกอบอาชีพอิสระมีรายได้ลดลงค่อนข้างมาก จนกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้และการก่อหนี้มูลค่าสูง ขณะนี้กลุ่มลูกค้าระดับกลางถึงบนที่มีรายได้ประจำยังคงมีกำลังซื้อ แต่ใช้ระยะเวลาในการตัดสินใจนานขึ้น อย่างไรก็ตาม การต่ออายุมาตรการลดค่าธรรมเนียมการโอนกรรมสิทธิ์และลดจำนวนจนถึงสิ้นปี 2564 ช่วยกระตุ้นยอดขายอสังหาริมทรัพย์ได้บางส่วน นอกจากนี้ ผู้ประกอบการบางรายปรับตัวมาทำการตลาดผ่านออนไลน์มากขึ้น ทำให้ได้รับการตอบรับอย่างดีจากกลุ่มลูกค้าชาวจีนในพื้นที่ภูเก็ตและลูกค้าในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ สำหรับการก่อสร้างโดยรวมเริ่มฟื้นตัวจากการเร่งเบิกจ่ายการก่อสร้างโครงการภาครัฐ และการเปิดตัวโครงการใหม่ของภาคเอกชน

การลงทุนของภาคธุรกิจ

การลงทุนโดยรวมยังคงหดตัว เนื่องจากธุรกิจส่วนใหญ่ โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม ชะลอการลงทุนใหม่ เพื่อรักษาสภาพคล่องทางการเงิน และรอประเมินสถานการณ์ COVID-19 หลังจากมีการฉีดวัคซีนป้องกัน โดยเป็นเพียงการซ่อมบำรุงและปรับปรุงประจำปีตามแผนงานที่วางไว้ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจน้ำยางข้น และถุงมือยางมีการลงทุนเพื่อขยายกำลังการผลิตตามคำสั่งซื้อล่วงหน้าที่มีอย่างต่อเนื่อง สำหรับธุรกิจภาคการค้าบางรายขยายสาขาให้ครอบคลุมพื้นที่อำเภอรอบนอกมากขึ้นและปรับตัวไปลงทุนในธุรกิจอื่น อาทิ การขนส่งพัสดุ และเรือไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องที่จังหวัดนครศรีธรรมราช

การจ้างงาน

การจ้างงานหดตัวจากระยะเดียวกันปีก่อน ผลของ COVID-19 ทำให้ธุรกิจส่วนใหญ่ยังคงจ้างงานเท่าที่จำเป็นและไม่รับแรงงานเพิ่ม เนื่องจากยังมีความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจที่มีความไม่แน่นอนสูง โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม พยายามรักษาเพียงแรงงานที่มีทักษะเฉพาะไว้ เพื่อป้องกันการขาดแคลนแรงงานในอนาคตภายหลังที่มีการเปิดประเทศ อย่างไรก็ตาม ธุรกิจน้ำยางข้นและธุรกิจถุงมือยางมีการจ้างงานเพิ่มขึ้นเนื่องจากขยายกำลังการผลิตและประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานต่างด้าว ทำให้ต้องจ้างงานล่วงหน้าเพิ่มเติมในกลุ่มแรงงานเดิม

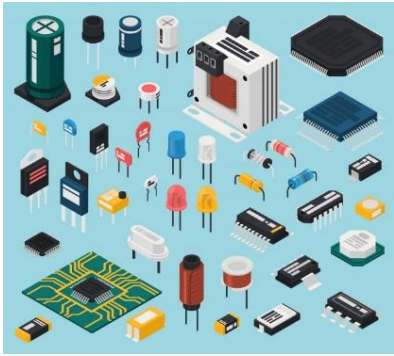
ต้นทุนและราคา

ต้นทุนของธุรกิจโดยรวมลดลงเล็กน้อยจากระยะเดียวกันปีก่อน โดยธุรกิจท่องเที่ยวซึ่งเป็นธุรกิจหลักของภูมิภาคนั้นลดต้นทุนเพื่อประคองธุรกิจ โดยเฉพาะการลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงานและลดค่าไฟฟ้าโดยการเปิดห้องพักเพียงบางส่วน ด้านธุรกิจการค้า ต้นทุนลดลงจากต้นทุนสินค้าตามการจัดโปรโมชั่นของซีพีฟลายเออร์ รวมถึงการตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น อาทิ ลดจำนวนสาขาเช่าในห้างสรรพสินค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ต้นทุนของธุรกิจการผลิตเพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ยางพารา ประกอบกับต้นทุนค่าขนส่งเพื่อส่งออกเพิ่มขึ้น 4-5 เท่า จากปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ เช่นเดียวกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ต้นทุนเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากราคาวัสดุก่อสร้างบางประเภท เช่น เหล็กเส้น และคอนกรีต ด้านราคายางยังอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง เป็นผลจากคำสั่งซื้อโดยรวมยังไม่ฟื้นตัว หลายธุรกิจจึงยังคงต้องแข่งขันด้วยราคายกเว้นธุรกิจการผลิตยางพาราแปรรูปและไม้ยางพารา ปรับราคายางเพิ่มได้บ้างจากต้นทุนวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น

แนวโน้ม และปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจในระยะถัดไป

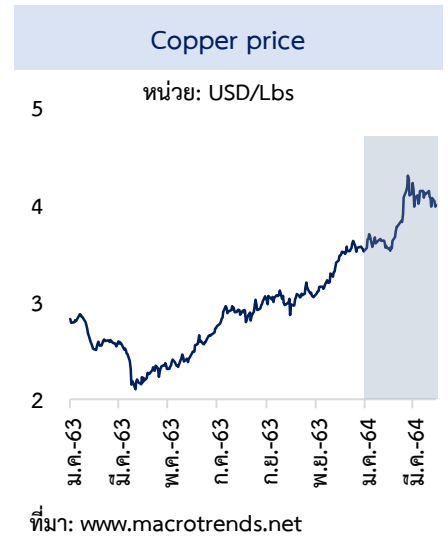
แนวโน้มภาวะธุรกิจไตรมาสที่ 2 ปี 2564 คาดว่าขยายตัวเล็กน้อยในทุกภาคธุรกิจ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน จากทั้งผลของฐานต่ำในปีก่อนที่มีการล็อกดาวน์ ความคืบหน้าของการฉีดวัคซีนในหลายประเทศ การที่มีวันหยุดยาว และภาครัฐมีมาตรการผ่อนคลายการเปิดประเทศด้วยวัคซีนพาสปอร์ต น่าจะช่วยให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเริ่มทยอยกลับมา ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังธุรกิจการค้า ขณะเดียวกันธุรกิจการผลิตเพื่อส่งออกคาดว่าจะขยายตัวได้เล็กน้อยจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีน ส่งผลให้อุตสาหกรรมที่พึ่งพาตลาดจีนมีแนวโน้มปรับตัวขึ้น ได้แก่ ยางพาราแปรรูป และไม้ยางแปรรูป สอดคล้องกับธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ ลูกค้าชาวจีนมีแนวโน้มกลับเข้ามาลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์มากขึ้น ประกอบกับจำนวนลูกค้าที่เข้าชมโครงการเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการจึงอยู่ระหว่างเตรียมแผนเปิดตัวโครงการใหม่ อย่างไรก็ตาม แม้ภาพรวมเศรษฐกิจจะทยอยฟื้นตัว แต่การฟื้นตัวน่าจะเป็นไปอย่างช้า ๆ และยังคงมีความเสี่ยงจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ในเดือนเมษายน

ประเด็นพิเศษ: สถานการณ์การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์

ปัจจุบันสถานการณ์การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์ (Semiconductor) มีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อหลายอุตสาหกรรมทั่วโลก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมยานยนต์ที่หลายค่ายรถยนต์ในสหรัฐฯ และยุโรปเริ่มแสดงความกังวลต่อกำลังการผลิตที่จะลดลงอย่างชัดเจน ล่าสุดเริ่มเห็นสัญญาณกระทบในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพิ่มเติม อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น เนื่องจากเซมิคอนดักเตอร์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล ควบคุมระบบ หรือประมวลผลสำหรับผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งความต้องการใช้ในอุตสาหกรรมเหล่านี้เพิ่มมากขึ้นต่อเนื่อง ทั้งนี้ ความตึงตัวของสถานการณ์ดังกล่าวส่วนหนึ่งถูกสะท้อนผ่านราคาวัตถุดิบที่ยังคงปรับสูงขึ้น โดยเฉพาะทองแดง และคาดว่าสถานการณ์ขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์อาจยาวนาน 1-2 ปี

ธุรกิจส่วนใหญ่คาดว่า การขาดแคลนเซมิคอนดักเตอร์เกิดขึ้นจากปัจจัยด้านอุปสงค์ที่เพิ่มขึ้นมากเป็นสำคัญ ส่วนหนึ่งมาจากผลกระทบของการแพร่ระบาด COVID-19 ที่เป็นปัจจัยเร่ง ทำให้มีความต้องการอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และลงทุนโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อรองรับกระแสความปกติใหม่ (New normal) เพิ่มขึ้น ตลอดจนการกลับมาฟื้นตัวของอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เริ่มกลับสู่ระดับปกติหลังจากมีการหยุดผลิตชั่วคราวในช่วง COVID-19 ระลอกแรก โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากสัญญาณที่ดีของวัคซีน และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในหลายประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐฯ ขณะที่อุปทานค่อนข้างตึงตัว เนื่องจากกำลังการผลิตทั่วโลกที่ลดลงในช่วงก่อนหน้า และระยะ Lead time¹ ของอุตสาหกรรมต้นน้ำที่ใช้เวลานาน ประมาณ 1-2 ไตรมาสต่อผลิตภัณฑ์ ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของเซมิคอนดักเตอร์ อีกทั้งยังมีคำสั่งซื้อในช่วงก่อนหน้าที่ยังรอส่งมอบ นอกจากนี้ ปัญหาการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ยังส่งผลกระทบทางอ้อมผ่านค่าขนส่งสินค้าทางอากาศที่เป็นช่องทางหลักในการขนส่งเซมิคอนดักเตอร์ และวัตถุดิบให้สูงขึ้นด้วย เนื่องจากสินค้าที่ขนส่งทางเรือบางส่วนหันมาขนส่งทางอากาศแทน ขณะที่จำนวนเที่ยวบินยังไม่กลับมาเป็นปกติ

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย

สำหรับไตรมาสที่ 1 ปี 2564 ธุรกิจไทยในภาพรวมยังไม่ได้รับผลกระทบอย่างมีนัย ส่วนหนึ่งจากซัพพลายเออร์ในภูมิภาคเอเชียส่วนใหญ่ไม่ได้ประสบปัญหาด้านการผลิตรุนแรงเมื่อเทียบกับสหรัฐฯ บริษัทในไทยขนาดใหญ่ยังสามารถบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบได้ ขณะที่บริษัทขนาดเล็กถึงกลางเริ่มเห็นคู่ค้าชะลอการส่งมอบวัตถุดิบบ้าง นอกจากนี้ หลายธุรกิจได้มีการปรับตัวตั้งแต่เกิดปัญหา Supply disruption จากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ระลอกแรก ทำให้มีการวางแผนสั่งซื้อชิ้นส่วนล่วงหน้าและสะสมสต็อกสำรองเพิ่มเติม รวมถึงกระจายแหล่งนำเข้าวัตถุดิบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการเห็นว่าหากสถานการณ์ยังคงยืดเยื้ออาจมีความเสี่ยงต่อการผลิตในระยะข้างหน้า ซึ่งจะดูครึ่งการส่งออกให้เติบโตได้น้อยกว่าที่ควร

ธุรกิจผลิตรถยนต์เริ่มได้รับผลกระทบเล็กน้อย

พบเพียงการขาดแคลนชิ้นส่วนสำหรับรถบางรุ่น และบางยี่ห้อเท่านั้น แต่โดยรวมผู้ผลิตยังไม่กังวลมากนัก เนื่องจากสั่งซื้อชิ้นส่วนจากซัพพลายเออร์ญี่ปุ่น และได้หวั่นเป็นหลัก และมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย 1-3 เดือน ทำให้ยังสามารถบริหารจัดการได้

ธุรกิจผลิตชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ยังไม่ได้รับผลกระทบ

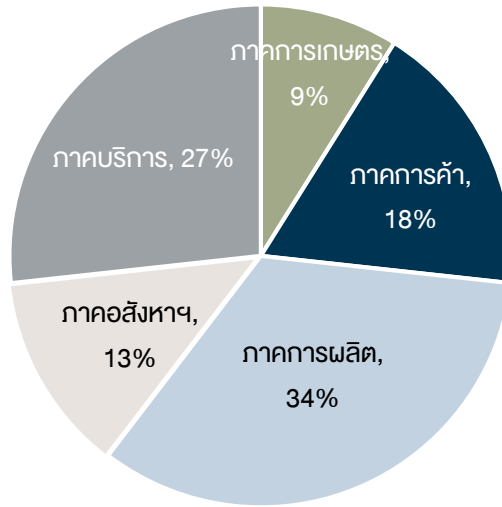
บริษัทมีหลายช่องทางในการจัดหาวัตถุดิบ และสะสมสต็อกสำรองเพิ่มเติมตั้งแต่เกิด Supply disruption ครึ่งก่อน ขณะที่เริ่มเห็นสัญญาณราคาวัตถุดิบสูงขึ้น แต่มีการสั่งซื้อล่วงหน้าจึงยังไม่กระทบ มีเพียงคู่ค้าบางรายของบริษัทขนาดเล็กที่ชะลอการส่งมอบ

¹ Lead time คือ ระยะเวลาในการรอคอยสินค้า หลังจากที่มีการเริ่มต้นคำสั่งซื้อไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของคำสั่งซื้อ

ภาคผนวก

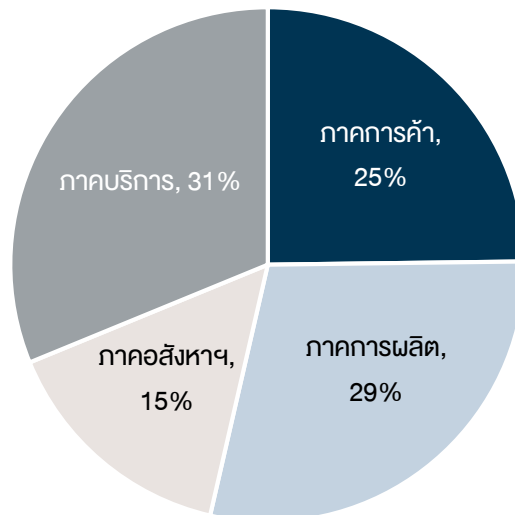
โครงสร้างระบบเศรษฐกิจไทย

■ ภาคการเกษตร ■ ภาคการค้า ■ ภาคการผลิต ■ ภาคอสังหาริมทรัพย์ ■ ภาคบริการ

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คำนวณโดย ธปท.

สัดส่วนธุรกิจที่เข้าร่วมโครงการ BLP ไตรมาสที่ 1 ปี 2564

*ผลสำรวจจากผู้ประกอบการจำนวน 250 ราย ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. – 31 มี.ค. 2564
หมายเหตุ: กลุ่มตัวอย่างเน้นภาคธุรกิจเป็นหลัก ซึ่งความเห็นของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร
ส่วนหนึ่งจะสะท้อนอยู่ในภาคการผลิต อาทิ อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เป็นต้น

ธนาคารแห่งประเทศไทย
BANK OF THAILAND

จัดทำโดย

ฝ่ายนโยบายโครงสร้างเศรษฐกิจ

สายนโยบายการเงิน

Disclaimer: รายงานฉบับนี้ประมวลจากการสำรวจความคิดเห็นของภาคธุรกิจและหน่วยงานต่าง ๆ ในช่วงไตรมาสที่ 1 ของปี 2564 ซึ่งสะท้อนกิจกรรมเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งสัญญาณเศรษฐกิจบางด้าน จึงอาจไม่สอดคล้องกับเครื่องชี้เศรษฐกิจในระดับมหภาค ทั้งนี้ รายงานนี้แสดงความเห็นของธุรกิจในภาพรวม และไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย